

Energi-,
Forsynings- og
Klimaministeriet

Komiténnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
18. december 2018

Kommissionens forslag til revideret forordning som gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 (ecodesigndirektivet) for så vidt angår vaskemaskiner og ”washer-dryers”

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til revideret forordning om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/32/EF for så vidt angår vaskemaskiner til husholdningsbrug herunder ”washer-dryers”, der også kan fungere som tørretumbler (komité sag). Forslaget vil ophæve den eksisterende forordning (EU) 1015/2010.

Forslaget regulerer blandt andet produkternes energieffektivitet, vandforbrug, vaskeevne og brugervejledning og har desuden krav, som skal fremme reparation og genanvendelse.

Forslaget er sat til afstemning på møde i den Regulerende Komité den 10. januar 2019. Forslaget vurderes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser og forventes ikke at ændre beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget ventes at medføre statsfinansielle konsekvenser i form af tabt provenu fra elafgifter. Forslaget indgår i en pakke med 10 gennemførelsesretsakter for miljøvenligt design og 6 delegerede retsakter for energimærkning. Det samlede tab i afgiftsprovenu er vurderet til 300-400 mio. kr. om året i 2030, hvor pakken ventes at få fuld effekt.

Regeringen vil, af hensyn til beredskab mod epidemier/ multiresistente bakterier samt hensyn til allergikere og til pålidelig information til forbrugere, arbejde for øgede krav ang. temperatur reguleringer i vaskeprogrammer.

Regeringen agter at stemme for forslaget.

1. Baggrund

Europa-Kommissionen har den 5. december 2018 fremsendt forslag til revision af ecodesignforordningen for vaskemaskiner.

Forordningsforslaget er fremsat med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125 (EU) om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (ecodesigndirektivet).

Forslaget skal behandles efter forskriftsproceduren med kontrol, jf. artikel 5a i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Det forventes, at forslaget bliver sat til afstemning på den Regulerende Komités møde den 10. januar 2019.

Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget i komitéen, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for tre måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig imod inden for tidsfristen.

2. Formål og indhold

Ecodesigndirektivet med tilhørende produktforordninger er et vigtigt redskab til at opnå energieffektivisering og til at mindske den miljømæssige påvirkning fra produkter på det europæiske marked.

Den gældende ecodesign regulering for vaskemaskiner til husholdningsbrug blev vedtaget i 2010. Den foreslåede revision skal sikre videre udvikling af produktområdet, herunder at der fortsat høstes omkostningseffektive energibesparelser, og at der skabes bedre rammer for reparation/ levetidsforlængelse og genanvendelse af vaskemaskiner.

De væsentligste elementer i forslaget

- Der stilles krav vedr. energieffektivitet, vaskeevne m.v. til kun ét vaskeprogram, som benævnes "eco 40-60". (I den gældende forordning er der krav til to programmer, benævnt "Bomuld 40" og "Bomuld 60").
- Krav om begrænset varighed af eco 40-60 programmet, som dermed forventes at svare bedre til forbrugeres behov.
- Krav om et program med vask ved 20 °C.
- Krav om information vedr. produktets anvendelse, vedligehold, holdbarhed og reparation, herunder særligt om brug af eco 40-60 programmet og om el- og vandforbrug med forskellige programmer. Sidstnævnte skal, for så vidt angår andre programmer end eco 40-60 programmet, kun angives indikativt og ikke verificeres af tilsynsmyndighederne.
- Skærpede mindstekrav til energieffektivitet fra 2024.
- Krav til disponibilitet af reservedele i mindst syv år efter at det sidste eksemplar af en model er bragt på markedet.
- Krav om nem afmontering af komponenter med henblik på genanvendelse.
- Krav om adgang til information om reparation og vedligehold for professionelle reparatører.

- Krav om mærkning med kølemiddeltype i "washer-dryers", der har varmepumpe i tørretumbleren.

Ikrafttræden og revision

Hovedparten af de reviderede krav skal træde i kraft den 1. april 2021. En bestemmelse vedr. navngivning af det obligatoriske, regulerede vaskeprogram har ikrafttræden 1. oktober 2021. Skærpede krav til energieffektivitet træder i kraft 1. april 2024.

Forordningen skal evalueres, og et evt. revisionsforslag skal præsenteres for konsultationsforum senest fem år efter ikrafttræden.

Evalueringen skal særligt fokusere på:

- Muligheder for forbedring af vaskemaskinernes energi- og ressource-effektivitet.
- Effekt af forordningens krav til materiale-effektivitet, det vil sige kravene til fremme af reparation og genanvendelse.
- Mulighed for nye krav om a) Automatisk dosering af vaskemidler og andre additiver, b) Minimum levetid for produkt eller komponenter og c) Filter, som tilbageholder mikroplast, så det ikke sendes i afløbet.

3. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet vil, i overensstemmelse med den gældende komitéprocedure, udtale sig, efter at den relevante Regulerende Komité har behandlet forslaget.

4. Nærhedsprincippet

Forslaget er en gennemførelsesforanstaltning til en allerede vedtaget retsakt, og regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Gældende dansk ret

Ecodesigndirektivet er gennemført i dansk ret i lovbekendtgørelse 1068 af 15. september 2010, bekendtgørelse af lov om miljøvenligt design af energirelaterede produkter, og bekendtgørelse 1274 af 19. november 2010, om miljøvenligt design af energirelaterede produkter.

Direktivet udmøntes i en forordning for hver af de omfattede produktgrupper, herunder vaskemaskiner.

6. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige

Forordningen har direkte juridisk virkning og skal ikke implementeres i dansk lovgivning. En vedtagelse af forslaget får derfor ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske

Statsfinansielle konsekvenser

De forventede besparelser i elforbruget, jf. "Andre konsekvenser", vil medføre tab i provenu fra elafgifter. Tabet vil stige gradvist fra 2021 og forventes i 2030 at nå et maksimum på 21 mio. kr. årligt eksklusiv skatteforvridningstab.

Forslaget indgår i en pakke med 10 gennemførelsesretsakter for miljøvenligt design og 6 delegerede retsakter for energimærkning. Det samlede tab i afgiftsprovenu er vurderet til 300-400 mio. kr. om året i 2030, hvor pakken ventes at få fuld effekt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der forventes positive samfundsøkonomiske konsekvenser, på grund af omkostningseffektive besparelser på elforbrug, jf. "Andre konsekvenser".

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Der produceres ikke vaskemaskiner til husholdningsbrug i Danmark. Forslaget forventes ikke at have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering har vurderet, at forslaget medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kroner årligt.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Kommissionen har fremsat forslag til revision af forordninger både om Ecodesign og Energimærkning af vaskemaskiner. Produktområdet er prioriteret i Kommissionens arbejdsplan for Ecodesign og Energimærkning.

Kommissionens estimerer en samlet, årlig besparelse i 2030 som følge af forordningerne på 2,48 TWh elforbrug. Det udgør 0,17 % af EU's samlede mål for energibesparelser i 2030.

Overført til danske forhold vurderes det at svare til en årlig besparelse på 27 GWh elforbrug i 2030. Når der regnes med, at en dansk husstand forbruger 4.000 kWh el per år, svarer besparelsen til elforbruget fra 6.750 husstande.

En vedtagelse af forslaget skønnes som udgangspunkt ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Hvis der indarbejdes krav om programmer med vask ved 60 °C og 80 °C hhv. krav om verifikation af vasketemperaturer m.v., jf. "Resumé" og "Høring", kan forslaget forbedre beskyttelsesniveauet.

7. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsyning-, og Klimapolitik. Der er modtaget bemærkninger fra Statens Serum Institut, Forbrugerrådet, Astma-Allergi Danmark og Dansk Affaldsforening.

Statens Serum Institut anser det som påkrævet, at der af hensyn til beredskab mod epidemier/ multiresistente bakterier tilføjes krav om et vaskeprogram, der sikrer en temperatur i vasketøjet på mindst 80 °C i 10 minutter.

Statens Serum Institut finder det desuden vigtigt, at der samtidig tilføjes krav om et vaskeprogram, der sikrer en temperatur i vasketøjet på mindst 60°C samt at de temperaturer, som angives for vaskeprogrammer, verificeres som del af det generelle tilsyn med forordningens overholdelse.

Forbrugerrådet støtter disse anbefalinger.

Astma-Allergi Danmark støtter anbefaling om et 60°C-vaskeprogram med henvisning til, at det er en sikker metode til at dræbe husstøvmider i sengelinned, dyner m.v.

Dansk Affaldsforening foreslår en mindre, redaktionel præcisering vedr. brug af termene "re-use", "recycling" og "material recovery".

8. Forhandlingssituationen

Der er ikke specifikt kendskab til andre landes holdninger til forslaget, men på baggrund af tidligere afstemninger om lignede forslag forventes det, at et flertal af medlemslandene vil stemme for forslaget.

9. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter forslag, som er med til at sikre opfyldelsen af EU's energieffektiviseringsmål. Målet er 32,5 % besparelser i 2030, ift. det forventede elforbrug uden tiltag.

Kommissionen har tidligere estimeret, at mærkning og energieffektivitetskrav til produkter vil levere mellem 40 % og 50 % af EU's 2020 mål for energieffektivitet. Heraf leverer energieffektivitetskrav 85 % og energimærkning 15 %.

Regeringen støtter endvidere, at den foreslåede revision bidrager til at sikre Danmarks beredskab mod epidemier/ multiresistente bakterier, som anbefalet af Statens Serum Institut. Regeringen vil således arbejde for, at anbefalingerne indarbejdes som en del af forslaget.

Regeringen støtter forslag, der fremmer cirkulær økonomi (herunder ressourceeffektivitet) gennem indarbejdelse af f.eks. krav til holdbarhed, brug af genanvendte og genanvendelige råvarer, garanti, opgradering, samt brug af kemikalier og kompositter, hvor det findes hensigtsmæssigt.

Regeringen agter at stemme for forslaget.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.